Debreczen 1895. **XXII. évfolyam 302. sz.** **Szombat, deczember 28.**

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

M. K. KÖNYV-TÁRA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések
Egy hasábos petitsoronkint 5 krjával számittatnak.

Kötelességek.

Budapest, deczember 27.

Szeretnők a „Pax"-ot valósitani, a pártok között és a nemzetközi viszonyokban; legalább azon kérdésekben, melyek közös érdeket képeznek és oly téreken, melyeken a hasznos munkásság semmiféle elvi ellentétbe és gyakorlati nehézségbe nem ütközik. Eltekintve a nemzetközi helyzet által parancsolt szempontokból, kétségtelen az, hogy hazánkban semmiféle haszna nincs abban, hogy a politikai tényezők egymást összetörjék, erkölcsi és politikai reputácziójukban megsemmisitsék: másfelől, hogy a parlamenti élet meddő dulakodássá és eredménytelen személyeskedéssé fajuljon el.

Nem hisszük legalább, hogy legyen jó hazafi és komoly ember, ki azt hihesse vagy állithassa, hogy a parlamenti élet és az a hirlapi hajsza mozditja elő az ország előhaladását és egészséges fejlődését, melynek most csaknem mindennap tanui vagyunk.

Már pedig, ha valaki elfogadja az alaptételt; hogy t. i. tárgyilagosabb és magasabb szinvonalon álló vitákra és nemesebb hirlapirói müködésre van szükségünk; akkor, tehetsége szerint, ehez járulnia szigoru kötelessége kell hogy legyen. A miből következik, hogy a nemzet jogait nem botrány jelenetekkel és érdekeit nem személyeskedéssel; előhaladását nem a „lejáratási" szisztemával kell megvédeni, illetőleg előmozditani. Igaz, hogy ekkor némelyeknek többet hallgatni és kevesebb sensáczióval kell irni: de hát azt hisszük, hogy ezt a csekély (különben sem értékes) áldozatot csakugyan meghozhatnák a haza oltárára. Vagy ha az illetőknek maguknak nem lenne erre elegendő belátásuk és hazafiságuk vagy szerénységük: pártjuk befolyásos egyénei és vezéreinek kellene, hogy erre a kötelességre figyelmeztessék, illetőleg erkölcsileg kényszeritsék őket; legfőképen pedig saját jó példájukkal előljárulhatnának.

Tudjuk jól, hogy panasz van ellenzéki táborban e tekintetben a kormánypártra és sajtójára is. — Nem tagadjuk, éles hangok és támadások is fordulnak erről az oldalról is elő. De vegyük tekintetbe azt, hogy nem egy nagy többség és hosszu multtal biró politikusok, tisztán látó és a tényezőket (talán ezek viszonyait is) közelről ismerő hirlapirók; de a legkevésbbé érdekelt ember sem türhet el olyan támadásokat és gyanusitásokat és olyan harczmodort, milyenben ellenzéki részről, amazok, nyomtatásban és élőszóval részesülnek. Hisz komolyságukban és becsületérzésükben kellene és lehetne kételkedni, ha olykor-olykor (bár ez sokkal ritkábban történik, mint a támadás) vissza nem vágnának. Nem kell igy támadni és akkor igazságos és méltányos lesz a védelem.

Befolyással lesz arra is, ha a parlamenti vitákat inkább alkalmazzuk a tárgyból, mint eddig tevők. Mert hiszen szép dolog a költségvetési jog; megvédeni és érvényesiteni is kell azt; de hogy ehez annak a sok beszéd nagy részének semmi köze, a mit nálunk a költségvetési vita alkalmával elmondanak, az is kétségtelen.

Főleg pedig, hogy a megoldás és eredmény nélküli inczidensek mekkora tért és igy mennyi időt foglalnak le abból; arra elég példa és bizonyiték az idei költség-

TÁRCZA.

A kaland.

— Irta: **Lovász János.** —

Bohéme asszonyok társaságában voltunk. A hölgyek a szalon egyik szögletében összebujva tracsoltak valami divatos ujdonságról és Franczi, a professzionátus kalandvadász, odébb a kis teázó asztalnál egy illusztrált könyvet lapozgatott.

Csodálatos temperamentum volt ez a fiu. Egy azok közül, a kik egész életüket a szerelemnek szentelik. Már ott kezdik, mikor zsenge korukban csakis pikáns történeteket olvasgatnak. Egyszerre csak maguk is szerepelnek benne s aztán évről-évre ujabb, meg ujabb ingert élveznek utána. Kalandokat hajszolnak, kalandokat mesélnek el és én azt hiszem, hogy az álomlátásuk sem egyéb, mint csupa kaland. Franczit a társaságban nagyon kedvelték különösen az asszonyok, mert sikamlós elbeszélésével rendesen sikerült neki kivánesivá tenni őket. Nem volt szép, de kereseti öltözködése, udvarias modora és mosolygó arcza kellemes hatást tett a vele érintkezőkre.

A hogy most a kisasszonyoknál bele volt merülve a könyv illusztráczióiba, az asszonyok egyszerre csak, mintha összebeszéltek volna, neki rohantak.

— Mi az? Hát már megvénültünk! Vagy talán álmos?!

A nagy visongás közül egy kis szőke, élénk szemü asszony rikácsoló hangja hallatszott ki leginkább:

— Meséljen valamit Franczi! Mondja el már egyszer a gyufát!

— Igen, igen! A gyufát, a gyufát! — kiáltották mindnyájan és Franczi közelébe tolták a székeiket.

Annyi szép asszony mosolygó kérései közé szoritva a kalandvadász megadta magát és néhány perczig, mintha emlékeit szedné csomóba — hallgatásba merült. Aztán beszélni kezdett.

— Miután nagyon régen történt, hát elbeszélem. Csak annyit kell előre bocsátanom, hogy a mese vége, az u. n. megoldás nem fogja kielégiteni önöket.

— Nos tehát, ez is aféle szerelmi kaland volt, a mely egy kis jóakarattal mindnyájunknak sajátja lehet. A szinhely egy provincz városka. Nagyon csalódnak azok, a kik azt tartják, hogy szép asszonyok csak a nagyvárosokban vannak. Az én barátnőm, egy kis szőke, kék szemü asszonyka bátran beillenék az önök kedves társaságába, szeretetreméltóságában pedig — engedjenek meg őszinteségemért — tulszárnyalta önöket mindnyájukat. Mert ő nem volt büszke, mint önök, nem volt szeszélyes, mint önök, és felényi hódolattal is beérte, mint önök. Ezenkivül három éves asszony létére bátor volt megcsalni a férjét.

Az asszonyok kétkedő, érthetetlen pillantásokat vetettek egymásra ezen keserü kifakadás hallatára.

Franczi tovább folytatta.

Bennem abban az időben még nagyon fegyelmezetlen érzelmek laktak. Azt mondhatnám, hogy szenvedélyesen, határt nem ismerő odaadással tudtam szeretni. Akkor még igazán bolondultam a kaland után és nem nagyitok, ha azt állitom, hogy az akadályok energiát öntöttek belém.

Egy családi estélyen ismerkedtem meg szőke kis bárátnőmmel, meg a férjével. Azelőtt csak annyit hallottam felőlük, hogy a leány vagyonos családból való és hogy a férje meglehetős simplex ember.

A véletlen, vagy a sors ugy akarta, hogy ezután igen gyakran találkoztunk egymással.

Istenem, hát mi kellett nekem még akkor!? Egy nehányszori beszélgetés és fülig szerelmes lettem. Egyszerre csak látni vágytam az asszonykát minduntalan és ha nem lehettem közelében, gondolataimban, ábrándjaim közt folyton vele foglalkoztam.

Kevés idő multán tul voltam a szerelmi vallomáson, az álmodott csók édességén és valóban mosolyognom kell, ha eszembe jut az első titkos találkozásunk. A csütörtöki napot választottuk, a mikor a férjnek rendszerint gyülésre kellett mennie. Mennyire remegett ez a kis galamb, mikor esti 6 órakor lakásomba be-

Lapunkmai száma 10 oldalra terjed.

vetési vita; melyben a zágrábi zászló-sértés és a választók összeirása a beszédek $^3/_4$-ed részét és — a jelenetekkel együtt — az időnek $^4/_5$ részét foglalta el; a nélkül, hogy a dolog természeténél fogva bevégzett tényeken ez bármit változtatott vagy bármiféle megoldásra vezethetett volna. De zaj és személyeskedés volt elég. Ugy, hogy ha valaki ezt a két dolgot kidobja az idei költségvetési vitából: nemcsak nagyon kevés beszédre és rövid időre zsugorodik az össze; de egyuttal nem fogja az ellenzék két árnyalatának ellenzéki álláspontját sem feltalálni; mert ezen kérdések nélkül, a nemzeti párt és pártonkivüliek csoportja, a költségvetésből vagy közjogi alapból bizonyára meg sem kisérelhette volna — ha csak egyenesen ki nem mondja, hogy ellenzék; mert nem kormány — álláspontjának igazolását. — Tehát a kormánytól nem függő zágrábi diákok és a szintén független megyei összeiró küldöttségek müködése adott ellenzéki programmot és jogosultságot. Ha igy, meztelenre levetkőztetjük a helyzetet: láthatjuk, hogy menynyire visszás az. Észre vehetik azt az érdekeltek is, ha magukba szállnak és a szenvedély által magukat elvakittatni nem engedik.

Hát még ha előre néznek, és tekintetbe veszik egyfelől a nemzetközi és nemzetiségi veszélyeket; másfelől a reformok sürgős elintézését: mire nézve velünk egyetértenek: mekkora kötelesség érzetet fognak tanusitani, ha ezek követelményét el nem fogadják és ezek elől elzárkóznak?! Kell-e a hasznos munka, az üdvös reform, vagy kell-e a személyeskedés és a parlamentaris botrány és meddőség? Ez a kérdés veleje! A szünetek nyugodt perczeiben ezekre adjon választ mindenki magának és eszerint szabja meg kötelességét, hogy azt szóval, tollal, tettel, lelkiismeretesen teljesitse is!

Hegedüs Sándor.

— **Belföldi hirek.** — *(Kiegyezési tárgyalások.)* A magyar miniszterek január elején, mint Bécsből táviratozzák, oda érkeznek és megkezdik a kiegyezési tárgyalásokat. Január közepén Bilinski, Glanz és Ledebur osztrák miniszterek Budapestre jönnek és itt folytatják a magyar miniszterekkel a tárgyalást. Magyar részről jelenleg rajta vannak, hogy a valutareform terén az akczió folytatasára határozott lépés történjék. — *(A vasuti előléptetések)* Jövő évre a sokat vajudott előléptetés az államvasutaknál meg fog történni. 1500 vasuti tisztviselő részesül előléptetésben és pedig azonnal, mihelyt a kereskedelmi tárcza költségvetése a képviselőházban letárgyaltatott.

—

— **Külföldi hirek.** (*Az angol-amerikai konfliktus.)* Salisbury lord tárgyalásokat folytat Franeziaországgal és Hollanddal, Cleveland agressziv politikája ellen való közös tiltakozás tárgyában. A tiltakozáshoz még Spanyolország is csatlakozik. Olney amerikai államtitkár távirati uton biztositotta Salisbury lordot, hogy a venezuelai bizottságot kinevező törvény nem tekindendő ellenséges lépésnek. — *(Zeitun ostroma.)* Zeitun bevételénél 2500 őrmény elesett. A törökök közül 250 ember maradt a harcztéren.

Millennium.

— A kiállitási sajtóiroda értesitései. —

Debreczen, deczember 27.

A kiállitás képei.

A karácsonyra megjelent illusztrált ujságok, ugy a hazaiak, mint a külföldről valók gyönyörü reprodukcziókban közlik a kiállitási épületek szebbnél-szebb képeit. Alig van képes ujság a kontinensen, amely ne közölne egy-két rajzot vagy fotografiát s az igazgatósághoz még most is egyre érkeznek a megkeresések rajzokért, fotografiákért és ismertető adatokért. A jövő hetekben ismét pompás képek és ismertető közlemények jelennek meg az Über Land und Meer, Leipziger Illustrirte Zeitung, Vom Fels zum Meer, Moderne Kunst, Zur Guten Stunde német szépirodalmi lapokban. Hver 14. Dagdán ujságban. Ezeken kivül czikkeket irnak és képeket közölnek a bécsi külföldi hirlapirók szindikátusának következő tagjai a felsorolt lapokban. Szcsepánszky Alfréd lovag lengyel folyó iratokban (Wedroviecz, Tygodnik Illustr.) Dr. Horovitz Johannes angol- és amerikai illusztrált lapokban, Dr. Hayek a prágai Szvetozorban és a londoni Field-ben, Bayling tanár a párisi Illustration-ban, sgr. Carló de Slop az Illustratione Italiane di Milanóban és a Tribuna Illustrata-ban, Salkind Leó orosz képes lapokban és a Ruskaja Zyzu-ben, Dr. G. I. Rive hollandus lapokban, köztük a rotterdami Wereld kroinek-ben. Még számos külföldi ujság budapesti levelezője utján gondoskodott, hogy időről-időre minden részletében ismertethesse a készülő ezredéves kiállitást.

Bebek László sirja.

A müemlékek országos bizottsága a napokban a történelmi társulat átirata alapján arról értesitette az ezredéves kiállitás történelmi főcsapatját, hogy a pelsőczi templom minapi restaurálása alkalmával napfényre került Babek László gyönyörü müvü sirköve, a melynek a hollétéről eddig mit sem tudtak. A történelmi főcsoport e levél alapján rögtön megtette

---

lépett. Sehogysem tudott erős lenni, pedig az akarata, az elhatározása meg volt hozzá. Bátortalanul simult hozzám és mikor haza kellett indulnia, olyan keserves zokogás vett rajta erőt, hogy már szinte sajnálni kezdtem a fáradtságot, melyet reá pazaroltam.

De a következő csütörtökön már jól viselte magát s ettől fogva kellemesen, igazi boldogságban töltöttük el pásztoróráinkat.

És ki tudja meddig tarthatott volna ez az édes kaland, ha egy ostoba csekélység közibünk nem tolja magát!

Egyik barátom, aki abban az időben tért vissza külföldi utazásából, egy csomag viaszgyufát, mint speczialis ujdonságot hozott az én számomra. Az ajándék mindenesetre különös volt, de hát elfogadtam, mert a mi kis városunkban tényleg nem ismerték még az e fajta gyujtó eszközt.

És most következik maga a forduló pont, a mely megtanit mindnyájunkat arra, hogy hasonló körülmények közt mily kicsinységekre ki kell terjedni a figyelmünknek.

Egy délelőtt levelet kaptam barátnőmtől, melyben tudatta, hngy férje az esteli vonattal nehány napra elutazik s 10 óra után fölkereshetem.

A mint gondolhatják is, én pontosan megjelentem. De hát Istenem ne kivánják, hogy a részleteket elbeszéljem. Nála voltam és minden habozás nélkül elfelejtkeztünk arról, hogy ma tulajdonképpen nem a mi csütörtökünk van.

Az asszonyka mindent jól elrendezett. Féltem ugyan, hogy a ház többi lakói észrevesznek, de ezen is szerencsésen tulestem. A kis szoba valósággal regényes volt. A gyertyát az ágy közelében letettük a földre, hogy az udvari ablakok ne kapjanak világosságot.

És hát — hogy is fejezzem ki — nekem egyszerre csak kedvem telt benne, hogy a gyertyát elolthassam. Hiszen érteni fogják az összefüggést . . . Aztán kis időre rá ismét meggyujtottam a gyertyát. Később megint kioltottam, hogy nehány percz multán ujra fölgyujthassam.

Azt hiszem, háromszor ismétlődött ez a kedvtelésem. . .

. . . . . .

Másnap ebéd után valaki kopogtatott az ajtómon. A barátnőm férje volt. Éreztem, hogy valaminek történnie kellett. Hiszen még nem vártuk haza. Nagyon komoly arczot vágott, leült a nélkül, hogy megkináltam volna és beszélni kezdett.

— Tisztelt barátom! Foglaljon helyet és igérje meg, hogy a mig én beszélni fogok, nem szakit félbe és kérésemet teljesiteni fogja.

— Ha teljesithető, számithat reám... szóltam én nyugodt hangon.

— Arról van szó tisztelt barátom, hogy Ön egy idő óta szeretője az én feleségemnek! . .

Szólni akartam, de hallgatást intett a szemeivel.

— Már régebben szeget ütött a fejemben az Önök kedélyes barátkozása, de gyanusat nem vettem észre soha. Hisz ez rendes sorsa a hasonló helyzetbe kerülő férjeknek.

— Ma reggel azonban, amint váratlanul haza érkeztem, a feleségem még jó izüen aludt. Az ágy mellett, a földön egy gyertyatartó állott, melyből a gyertya tövig kiégett. Mi történhetett itt? Hisz nálunk nem volt ez szokásban. S a mint a szőnyegre néztem, nehány szál gyufát pillantottam meg rajta. Felszedtem onnan és rögtön tapasztalnom kellett, hogy azok az én tisztelt barátom hires viaszgyufáival azonosok.

Megsemmisülten éreztem, hogy itt csakis komoly fellépésnek lehet helye. De nem volt időm szólani, mert a férj tovább folytatta:

— Az éjjel, tisztelt barátom nálam volt, anélkül hogy ehhez bármi néven nevezhető jogot szerzett volna! És miután nem akarom, hogy ez többé az életben megismétlődjék, teljesitenie kell azt, a mit kivánok.

— Rendelkezésére állok!

— Nem fogunk párbajozni Uram! Ez tulságosan igazságtalan kimenetelü lehetne. — Sok okom van arra, hogy a feleségem, akit eskü köt hozzám, mellettem maradjon. Ő nem fog ebből a dologból megtudni semmit. Ön tisztelt barátom a lehető legrövidebb idő alatt eltávozik ebből a városból, a nélkül, hogy erről őt értesitené. Ha bármikor és bármi uton levelet kapna tőle, válasz nélkül kell hagynia. Ezt becsületszóra, irásban adva kell felfogadnia.

a szükséges intézkedéseket, hogy az érdekes müemlék a történelmi kiállitásra kerüljön.

Müemlékek rajzai.

Steindl Imre müegyetemi tanára nyáron hosszabb tanulmányutat tett hallgatóival s az ország nevezetes épitési müemlékeiről pontos és hü épitési rajzokat vétetett fel, azzal a szándékkal, hogy ezek a nagy müvészet történelmi értékü képek az ezredéves kiállitás históriai csoportjába kerüljenek. A felvételek alapján már el is készültek a rajzok, nagy gonddal és szorgalommal, pompásan kidolgozott tollrajzok, a melyet Steindl tanár már be is adott a kiállitás igazgatóságánál. A rajzok a gyulafehérvári székesegyházat, a kolozsvári főtemplomot és a prázsmai kastély templomot ábrázolják, többféle nézetben, s gyönyörü hü detailrajzokban. A képek kellő elhelyezéséről majd az igazgatóság gondoskodik.

TÜKÖRDARABOK.

Visegrád.

Gyarmathy Sándortól.

Óh szép ez itt: e táj, e büszke várrom
Folyam tükrébe néző fényes ég.
Szabadság zeng itt a szellő dalában,
S dicső, nagy multról mond ékes mesét.
Hol még ma is — az erdők hüvös árnya
Királyunkat gyakorta vissza várja,
S szarvas, vagy őz — ha csörtet majd előtte
Vigyáz reá: fejedelmi kéz lelőtte.

Öreg torony! Hogy is volt csak, beszéld el:
Salamonnak örök búját, baját.
Megbünhödött — csak ennyit mond beszéded,
Mért nem szerette jobban a hazát.
Te omló fal, te disze szirtfokának!
Láttad haragját Zách Felicziánnak,
Vihar zúg igy: nézd a vasat kezében!
Királyra sujt, gyilokra villog épen.

... De kürt rivall, s mig hivó hangja harsog
Előrobod diszes levente had.
Hollós Mátyás ott harczol a porondon,
Hős Holubár! im hát leverve vagy,
Magyar dicsősség hire száll, s bezengi,
Hogy a magyart nem győzte még le senki.
A nagy világ siet felé s csodálja,
Hogy mily dicső e hősi nép hazája.

Csodálja is! Bár megfogyánk erőben,
Ma sem félünk — ha ellen tör miránk.
Mi egykoron megvédte nemzetünket,
Megvéd ma is: a honszerelmi láng.
E tűzben égve, edzve szíveinket,
Hiven megóva szép emlékeinket:
Uj ezredév ragyog úgy e hazára,
Mint egykoron e porló, ősi várra.

Egy télikabát 25 évi jubileumára*).

Professzor gazdádnak negyedszázad óta
Tornyosult érdemit ecseteli óda,
Díszalbum, jegyzőkönyv s egész emberöltő:
Én téged zenglek csak, vén téli felöltő.

Huszonöt év előtt pelyhes ajkú legény
Folyamodott hozzád, professzorrá levén,
Hogy kölcsönözz neki tekintélyt és gálát:
Részfizetés mellé igért örök hálát.

Nem is maradt adós, lám, tekintélyében
Sütkérezel te is e jubiláns télen,
Bár levedlett bolyhod s deres vagy mint [gazdád
Az ő dicsősége glóriát áraszt rád.

Megvillan e fényben sok boldog emléktek
(Mindent fölsorolnom volna botor vétek)
Szárnyra kél azonban pár idilli dolog,
Mikről hirt susognak körötted a molyok.

Hogy — azt mondják — nem is diákbóditásért
Vett a gazdád, hanem szép lány hóditásért:
Abba a kékszemü barna lányba bomlott,
Kinek hű karjában ma is olyan boldog.

Együtt ostromoltad, együtt győztél vele,
Rajtad is dobogott a szép lány kebele.

Tán az oltárhoz is te mutattál utat,
Tán még azután is birtad bizalmukat.

Bizonyos, hogy mikor nem voltak már ketten,
Karodon is ringott a drága „egyetlen",
Aztán mind a többi egyetlen is sorba
Kipróbálta, mi lágy a szöveted bolyha.

Nőtt a család s fogyott a te diszes prémed
És hajh, gazda, kabát egyre-egyre vénhed
De mohos cserépben, öreg karó mellett
Még rózsa az „anyjuk", bimbó a sok gyermek.

Gazda és kabátja régi hü barátok
Sestakerti szőlő a napi sétájok,
Sestai pincze-kulcs koptatja a zsebed,
De nem ez legfájóbb, nem egyetlen sebed:

Az fáj neked, hogy csak ott bizalmas hozzád
Nagy multatok révén hiressé lett gazdád:
Szép urnőd s szép lánya ha sétálnak vele.
Uj kabát karjába fogózkodnak bele.

Az asszony nem oly hű, mint a férfikebel:
Feledik, hogy őket hányszor zengetted el
Álmatag ébrenlét édes mámorába,
Vagy édes álmoknak, szép tündérhonába.

Vígasztaljon, hogy a sorsunk közös ebben:
Fölöttünk az idő a szép multba lebben,
S mikor már szebb jövő nem váltja a multat
A sors, e szép asszony, hamar mutat útat.

De az emlék hü lesz, de az emlék hálás,
Azért ne sebezzen nagyon az elválás:
Im sestai tanyád csendjén is feltalált
A kegyelet s zengi mélabúsan dalát.

Hová is tévedtem? Vigan, vigan, kobzom:
Jubileumhoz kell rózsafüzért hoznom,
A mi jó barátunk derült homlokára
Rózsafüzér illik, nem gond parókája.

Vén kabát gazdája, uj kabátot vettél,
Jó, ennyit bizonnyal meg is érdemlettél,
De megérdemelsz még ujabb „huszonötöt"
Muljék ennyi év el uj kabátod fölött.

És ha ötven éves szolgálat utjáról
Pihenésre térni „muszáj", avagy vágyol:
Az egymásra öltött két vén téli kabát
Melengesse késő vénségednek fagyát.

S melengessen boldog család ölelése,
Ezer tanitványod hálás becsülése
Vén (no csak akkor vén) barátid hüsége,
S eszme-harczaidnak diadalmas vége!

*) Kovács Lajos képezdei igazgatótanár, Gönczy-egyesületi elnök 25 éves tanári jubileumának közebédje alkalmával elmondott verses köszöntő.

— És ha nem tenném?! — szóltam daczos haraggal.

— Ezt sem hagytam ki a számitásból. Akkor természetesen koczkára kell tennem mindent: első sorban azonban én kürtölném ki a feleségem viszonyát az egész világ előtt. Lehet, hogy magam is elvesznék ebben az undok harczban, de legalább az asszony, a bünös asszony ki lenne téve a világ gyalázatának, a tisztességes emberek megvetésének!....

Ideges izgatottság vett rajtam erőt, mig hallgattam ennek az embernek beszédét. Hasztalan gondolkoztam, nem jött segitségemre egyetlen mentő eszme sem. Csak azt láttam, hogy a veszély, mely mindannyiónkat körül vett, első sorban a barátnőmet fogja sárba tiporni, barátnőmet, a ki feláldozta értem mindenét. Végre is nem akarhatom azt, hogy kidobjam nevét a világ szájára.

A férj szemeivel kisérte tusakodásomat és miután látta érthető zavaromat, egy papirivet vett elő zsebéből és az asztalra téve igy szólt.

— 48 óra multán visszajövök ezen nyilatkozatért.

Azzal magamra hagyott.

. . . . . .

Franczi, mielőtt befejezte volna elbeszélését felállott a kis asztaltól és mosolyogva tette fel a kérdést az asszonyok között:

— Nos hölgyeim, ki fejti meg a megoldást?

Az asszonyok gondolatban hirtelen ismét végig futottak a történeten s az egyik igy szólt:

— Aláirta a kötelezvényt...

A másik azt mondta:

— Megverekedett a férjével és miután 3 golyót a levegőbe lőttek, a dolog elintézést nyert.

A többiek jóváhagyólag hajtogatták rá a fejöket.

— Minden bizonynyal egyik vagy másik a kettő közül — szóltak egymásután.

Franczi mosolygott, folyvást csak mosolygott. Végre megszólalt:

— De hát Önök közös akarattal bele tudnak abba nyugodni, hogy én azért a nehány nyomorult szál gyufáért örökre elveszitsem egy kedves kis asszonyka boldogitó szerelmét? Hiszen én ugy látom, hogy mindannyian a férj pártjára állottak! Hát nem gondolnak arra, hogy az az ember, a kinek ilyen előzmények után is sok oka van a felesége mellett maradni, kevesebbel, mondjuk, hoogy követeléseinek a kisebbik felével is megelégszik!?

— Nos, hát én ott hagytam a várost mielőbb, mert ezzel tartoztam az asszony becsületének. De találtam reá módot, hogy szeretetreméltó kis barátnőmmel olykor-olykor összejöhessek, — mert ezzel tartoztam a saját becsületemnek!

— És a férj uram!? Legyünk méltányosak hölgyeim és más elégtétel hiányában ajándékozzuk meg őt az önök rokonszenvével.

Szinház.

(P.) Tegnap tündérek vették birtokba a szinpadot. *„A varázsfátyolt"* adták és pedig daczára a leszállitott helyáraknak, bámulatra méltó üres ház előtt. Mintha csak aludni tért volna a pénteki napok közönsége a most elmult ünnepek fáradalmai után.

Pedig hát semmisem alkalmasabb a népben a szinházba járás iránti kedvet felkölteni, mint az ilyen látványosság, melyhez még hozzá vehetjük azt is, hogy ilyen szép diszlete nincsen az ország egyetlen szinházának sem.

A mi már magát az előadást illeti, arról csak jót és szépet mondhatunk.

Szatmári (Alber) a szerelmes festőt, *Margó* Z. (Margit) a még szerelmesebb, de könnyen vigasztalódó fiatal özvegyét kitünő alakitásban mutatták be s sokszor tapsolták, és hivták lámpák elé.

Krémer (Muff Ádám) jó alak volt s ő is méltán részesült az elismerésben.

A többi szereplők is a szokott jók voltak.

Szépen sikerült a tündérek tánczа a 3-ik felvonásban, nely a Gabona Gyula ügyességét dicséri.

A szinpad világitására is van némi megjegyzésünk. Bebizonyult, hogy az ilyen

kiállitásos — látványos darabok előadásánál a villam világitás — mostani szerkezetében nem jó, mert a fény féloldalról adatván, az csak azt az egy utczát, s annak irányát világitja meg, a hol a reflektor áll. A háttér sötéten marad s igy a hatás tán még rosszabb. Ugy gondoljuk, hogy ezen ugy lehetne segiteni, hogy a reflektor elől a sugólyuk mellett lenne elhelyezve, például egy másik sugólyuk forma burok alatt, igy a szinpad előlről kapván a világosságot, egész egy szinben állana, nem mint most sötéttel sávolva. Azt hisszük, nem lenne nehéz segiteni ezen a sokszor érzett és tapasztalt bajon.

* **Vendégszereplések és uj balett.** A szinügyi bizottság tegnap délután *Vértessy* István főjegyző elnöklete alatt az igazgatónak több rendbeli kérvényeit tárgyalta. Tiszai Dezső bejelentette, hogy a január hóban megkezdődő vendégszereplések iránt még e hó elején megtette a szükséges intézkedéseket s eddig a következő müvészek és müvésznők igéretét birja vendégszereplésre: *Blahánné*, Rózsáné *Schiff* Etel, *Komáromy* Mariska, K. *Hegyessy* Mari, *Küry* Klára, *Lánczy* Ilka, *Gerő* Lina, *Vizváry* Gyula, *Ujházy* Ede és *Náday* Ferencz. *Blahánné és Küry Klára vendégszereplését illetőleg kéri a szinigazgató a bizottságot, hogy a helyek árát e két vendégszereplésre ötven százalékkal felemelhesse.* A szinházi bizottság több tagja tolmácsolta a közönség amaz óhajtását, hogy az igazgató *Küry* Klárát mielőbb léptesse fel, mert a közönség nagy érdeklődéssel várja a müvésznő fellépéseit. Blahánné, aki egyuttal bucsuzni fog a szinpadtól és a debreczeni közönségtől, márcziusban fog vendégszerepelni.

A szinházbizottság ezután több tag felszólalása után megadta az engedélyt, hogy *Blahánné* és *Küry* Klára fellépéseire a jegyek ára ötven százalékkal felemeltessék. Mindkét müvésznő vendégfellépését egyszer egyszer a páros és páratlan bérlők is kapják. A szinigazgató ama jelentését, hogy az *„Ördögök a földön“* czimü ballettet előadatja s hogy a biztositó társulat idevonatkozó engedélyét a külön biztositási dij befizetésével megszerezte, tudomásul vette a bizottság. *Szabó* Kálmán jegyző ezután *Tiszai* Dezső szinigazgató egy másik kérvényét olvasta fel, amelyben az 1895/96-ik szini évadra esedékes ötezer forint szubvenczióból kétezer forint kiutalását kérelmezi. A bizottság javasolni fogja a városi tanácsnak, hogy a szubvenczióból *Tiszai* Dezső szinigazgató részére január első felében kétezer forint kiadassék.

Ábrahám László tiszti főügyész hivta fel a szinigazgató figyelmét arra a körülményre, hogy a Tiltott gyümölcsök czimü bohózat előadása alkalmával az előadás már kilencz óra előtt véget ért. Többek óhaja, hogy az ilyen rövid darab előadásánál legyen tekintettel a szinigazgató a szinházi est teljes betöltésére s egészitse ki a rövid szinmüveket egyfelvonásos darabokkal.

Tiszai Dezső ez óhajtást tudomásul vette és igéretet tett, hogy alkalmazkodni fog hozzá.

Mulatságok.

* **Az iparos ifjak mulatsága.** Az iparos ifjak önképző- és betegsegélyző pénztára ünnep másodnapján a „Bika“ szálloda disztermében kitünő tánczestélyt rendezett. A tánczestély rendezéséért a főérdem *Kiss* Sándor dalegyleti elnököt illeti, ki heteken keresztül fáradozott a mulatság sikerén. Zsufolásig megtelt a Bika terme s az első négyest 80 pár tánczolta. A tánczhoz *Veres* Tóni szolgáltatta a zenét. A mulatság csak a reggeli órákban ért véget.

* **A „Zion“-egylet mulatsága.** A debreczeni „Zion“ betegsegélyező egylet, — mint már jeleztük — Szilvester estéjén hangversenynyel egybekötött tánczmulatságot rendez, melynek müsora a következő: 1. A föld és népei humoresk Gabányitól, előadja: Tapolczai Dezső ur, 2. Tre Giorni Pergolese előadja Friedman József ur, 2. Serenade Louise Gregh énekli Margó Zelma k. a. 4. Kakas ülőn előadja Rózsahegyi Kálmán ur, 5. Báli susogás Mayer Helmina Érik Chansonette Br. Rotschild; énekli Spitz Karola k. a., 6. Magyar Raphsodia Gaal F.; előadja Szilágyi Sándor ur, 7. Hisz husz éves vagyok Margó Zelma k. a. 8. Magyar Ábránd Friedmann József ur, 9. Magyar dalok énekli Spitz Karola k. a. A mulatságon a *Magyari* testvérek kitünő zenekara fog játszani. A rendező bizottság tegnap este 9 órakor gyülést tartott az egylet helyiségében s e gyülésen megbeszélték még a szükséges teendőket. Kezdete pontban 8 órakor.

* **A debreczeni** borbély- és fodrász-segédek 1896. február hó 9-én vasárnap tartják meg rendes téli mulatságukat a „Korona“ nagytermében. A rendezőség Möldner József elnökkel együtt minden lehetőt elkövet a bál sikere érdekében, mely tekintve az eddigi nagy érdeklődést, jó sikerünek igérkezik. A meghivók már a napokban szét fognak küldetni.

A „Gönczy“-egyesület közgyülése.

— Kovács Lajos igazgató-tanár jubileuma. —

— Deczember 28-án.

A hajduvármegyei „Gönczy“-egyesület évi rendes közgyülését ma tartotta meg a vármegye gyülés-termében *Kovács* Lajos tanitóképezdei igazgató tanár elnöklete alatt.

A „Gönczy“-egyesület tagjai mintegy 100-an jelentek meg, ezek között is a többséget a vidéki tanitóság képezte.

Délelőtt fél 10 órakor nyitotta meg *Kovács* Lajos elnök. Sajnálatunkra ezen gazdag szép beszédet szószerint nem hozhatjuk, miután azt annak előadója nem irta le. Az elhangzott elnöki megnyitó beszédet szünni nem akaró éljenzés követte.

A gyülés tárgyainak részletes tárgyalása előtt *Dávid* Mihály egyesületi alelnök emelkedett fel és a szeretet melegétől áthatott hangon tartott beszéd kiséretében üdvözölte *Kovács* Lajos egyesületi elnököt, mint 25 éves tanárt. A remek beszéd végén egy csinos albumot adott át, mely a „Gönczy“-egyesület tagjainak sajátkezü aláirását foglalja magában. Taps és éljenzés elhangzása után az ünnepelt a meghatottság hangján mondott köszönetet a megemlékezésért.

A rövid ünnepség elmulása után *Csurka* István egyesületi jegyző, mint a titkár helyettese előterjeszti szabad előadás alakjában a Hajdu-vármegyei Gönczy-egyesület mult évi és ezzel kapcsolatban alakulása óta tett nevezetesebb eseményeit és azokra hozott nevezetesebb intézkedéseket. Tüzetesen előadta az egyes járáskörök müködéseit, melyek szintén igen szép eredménynyel müködtek. A titkári jelentés tudomásul vétele után *Káposztás* Imre egyesületi pénztárnok tette meg a pénztár állapotáról szóló részletes jelentését, a mit a közgyülés szintén tudomásul vett és pénztárnoknak buzgó müködéséért elismerő köszönetet szavazott.

Kuti Zsigmond közp. biz. jegyzője tette meg jelentését a közp. biz. mult évi müködéséről és ezzel kapcsolatban három évi eseményekről. A tett jelentést, mely annak idején az egyesület által kiadandó emlékkönyvben ki fog adatni, örvendetes tudomásul vétetik.

Az egyesület választmánya nevében *Csurka* István terjesztette elő a II. egyetemes tanügyi kongresszus intéző elnöksége által leküldött megvitatandó tételekre tett határozati javaslatát.

A határozati javaslat élénk vitát keltett, a minek eredménye az lőn, hogy a debreczeni járáskör által kidolgozott határozati javaslat lett elfogadva azzal az utasitással, hogy a választmány a körök javaslataival megtoldva terjeszsze a kongresszushoz fel.

Vántsa György ipariskolai rajztanár szabad előadás alakjában bemutatta az általa kidolgozott kézügyesitési foglalkozások különböző tanmeneteit és pedig agyag-, papir-, borsó- és fafaragás különböző tanmeneteit.

A szabad előadásért, mely élénk érdeklődést keltett, a közgyülés köszönetet szavazott.

Vántsa György az általa és többek által kidolgozandó kézügyességi foglalkozások tanmenetét a „Gönczy“-egyesületnek adományozza és kijelenti, hogy teljesen kiegésziti s mint ilyent birálat alá bocsátja a czélból, hogy az a millenniumi kiállitáson az egyesület a neve alatt, ha jónak találja, mutassa be. Élénk vita fejlődvén ki az el, vagy nem fogadása felett az ajánlatnak, szavazást vont maga után. Mielőtt a szavazás megtörtént volna, ajánlatát Vántsa visszavonta.

Elnök leköszönvén, a tisztikarnak a közgyülés jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

A tisztujitás a jövő 3 évre a következőleg történt meg: elnök: *Kovács* Lajos, alelnökök: *Dávid* Mihály, *Simon* Károly. Titkár: *Csurka* István. Jegyzők: *Kursinczky* László, *Feltóti* László. Pénztárnok: *Káposztás* Imre. — Választmány tagjaiul közfelkiáltás utján megválasztattak: Kerékgyártó József, Pápai János, Kohut Mór.

Szoboszló járáskör: Kis György, Lázár Gyuláné, Nagy Antal, Lápi Lajos.

Böszörményi járáskör: Lévay Imre, Tóth Mihály, Zehén György, Sólyom Antal.

Központi bizottság: Eötvös K. Lajos, Kalocsa Róza, Kuty Zsigmond, Varga Bálint, Kállay István, Husz Lajos, Vántsa György, Vásárhelyi József, Orelt Lajos, Dr. Szántó Sámuel, Lada Sándor.

Több inditvány letárgyalása után az elnök éltetésével a gyülés véget ért.

Délben a gyülés tagjai Sz. *Dávid* István Kossuth-utczai téli kertjében társas ebédre gyültek össze, ahol számos talpraesett felköszöntő hangzott el. Az egyiket mely, viharos tetszést aratott, lapunk más helyén közöljük. Ezt a szép verses tosztot *Eötvös* K. Lajos kir. tanfelügyelő mondotta.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. **2 órakor** csak esetleg **hétfőn** később.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, és d. u. 2—5 óráig tartatnak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattár a feleknek felvilágositásokat ád hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyüjtőszekrényből a beadványok kivétetnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járásbiróság szóbeli kereseteket, kéreimeket és nyilatkozatokat fölvesz **kedden** és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megelenhetnek minden szerdán.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Délelőtt: Hétfőn, Csütörtökön, Kedden 11—12 óráig. Szerdán, Pénteken, Szombaton 9—11 óráig. Délután: Minden hétköznap 2—5 óráig. Vasárnap délelőtt 9—12 óráig.

— **Istentiszteletek.** Holnap, vasárnap délelőtt az ev. ref. templomokban következő lelkészek tartanak egyházi beszédeket: a nagytemplomban *Némethy* Lajos, a kistemplomban *Kiss* Albert, a Kossuth-utczai templomban *Ferenczy* Imre s. lelkész, az ispotálytemplomban *Könyves Tóth* Kálmán. A róm. kath. templomban reggel 7 órakor *Pálfy* Béla s. lelkész misézik, 9 órakor dr. *Wolaffka* Nándor v. püspök plebános tart énekes nagy misét, utána Pálfy Béla praedikál. ½12 órakor Molnár Dezső s. lelkész mond csöndes misét. Délután fél 3 órakor Wolaffka plebános keresztény tanitást tart; 3 órakor litánia lesz s 4 órakor a rózsafüzér társaság tartja ájtatosságát. Az ág. ev. templomban Materny Lajos tart 10 órakor istentiszteletet.

— **Az anyakönyvi hivatal uj helyisége.** Az állami anyakönyvi hivatal uj évkor nem csupán uj vezetőket, hanem uj helyiséget is kap. A város által kibérelt Hungária bérház első emeletén Kádas-utcza felől tegnap szemeltek ki nehány szobát a hivatal számára, melyet már ujévkor elfoglal.

— **Uj honvédtisztek.** Ő Felsége folyó évi deczember hó 19-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával a magy. kir. honvédség tartalékában 1896. évi január hó 1-én kezdődő ranggal a Debreczenben állomásozó 2. honvédhuszár ezrednél hadnagyokká nevezte ki a következő önkéntesseket: *Dégenfeld* Pál gróf, *Kréz* Sándor és *Kovácsy* Kálmán. A 3. honvédgyalogezredhez *hadnagyokká* nevezte ki: *Preiser* Miklóst és *Tamássy* Kálmánt. *Hadapród tiszthelyettesekké*: *Janisch* Alajost, *Fa kas* Istvánt, *Schvarcz* Samut és *Fadgyas* Istvánt.

— **Esküvő.** *Morvay* Sőtér kéményseprő mester és tüzoltó szakaszparancsnok ma vezette oltárhoz a róm. kath. templomban *Publik* Ernő h.-tüzoltó főparancsnok szeretetreméltó leányát *Aranka* kisasszonyt. Az esküvőn násznagyokul *Ferenczy* Elek főszolgabiró és *Szikszay* Gyula tüzoltó főparancsnok szerepeltek. A templomi esküvőt polgári házasságkötés előzte meg. Nyoszolyó lányok és vőfélyek voltak: Szép Margitka Ungváry Györgygyel, Szikszay Margitka Szép Kálmánnal, Molnár Mariska Mester Istvánnal, Kovács Irénke Dobschorb Nándorral, Szép Gizella Kovács Sándorral, Hoffer Rózsika Erdey Imrével, Kutassy Ilma Kövessi Lajossal. Az esketési szertartást a lakodalmas háznál gazdag nászlakoma követte.

— **Debreczeni művirágok az ezredéves kiállitáson.** Szirmayné Mészáros Jusztui művirág tanárnő, ki már annyi dicsőséget szerzett Debreczennek, ki mint a művirág készités magyarországi megalakitója, ki mint ilyen Ő felsége a király által és fényes kitüntetésben részesült, az ezredéves kiállitásra a közoktatási pavillonban mutatja be müvészetét. A kiállitás igazgatósága a mai napon értesitette arról a kedvelt müvésznőt, hogy a pavillonban a legelőkelőbb helyen szemelt ki számára helyet. Szirmayné ez alkalommal külön csoportokban mutatja be művirágjait s épen ezért uj év első napjaitól kezdve *millenniumi kursust*, melyen a jótékonyságot olyaténképen gyakorolja, hogy tiz intelligens szegényebb sorsu család nő tagját, leányokat, esetleg tanitók, kis hivatalnokok özvegyeit, árváit dijmentesen tanitja a két hónapra terjedő kurzuson keresztül. A játék magában hordja a diceséretet. Figyelmeztetjük e tanfolyamra jelentkezőket, hogy a megkezdődő tanfolyamra belépésüket tudassák a tanárnőnél (Péterfia.)

— **Bezárt iskolák.** H.-Hadházon további intézkedésig az ott uralkodó kanyaró- és vörheny-járvány miatt az összes elemi iskolák az ünnepek után is zárva maradnak.

— **Eljegyzés.** *Kovács* Lajos ifju, törekvő géplakatos, jelenleg budapesti lakos, *Kovács* Mihály, a debreczeni I. rendőrkerületi polgári biztos fia, ma eljegyezte *Földessy* Vilma kisasszonyt, özv. Földessy Vilmosné kedves, szép leányát.

— **A haladó Földes.** — Földes, ez a régi kuriális község, melynek nemessége a vegyes házból származott királyok idejében kezdődik, a melynek kiváltságait Zápolyok és Habsburgok erősitették és szaporitották és a melynek összes nemesi kiváltságait, a leleszi konvent bármennyi diplomájára hivatkozzék is a népszerüség szétfoszló fényében sütkérező Csordás László demagogus és az ő fiskálisa, az országgyülés nagy névtelenje, a hires expens nótás Polonyi Géza, — kiméletlenül elsöpörte a 48-idi dicső korszak levegő tisztitó viharja — mondjuk, ez a Földes község daczára egy rövidlátó nemzedék okozta vasut nélkül szükölködő állapotnak és daczára a helyi közgazdasági életre romboló hatással nehezedő tagositási pörnek, lassan és biztosan fejlődik. — Igy, irják onnan lapunknak, Földes különben sohse maradt hátul a vármegye többi községei között. Mikor a virtuskodás somfabotok és tölgyfabotok végében rejlett, a földesiek akkor is elsők voltak. A 30 és 40-es évek restaurácziói Nagy-Kálló városában, még sok öreg embernek emlékezetében van és sok öreg irásban fen maradtak. A földesi nemesek voksa és botja döntő szerepet játszott ama hires alispán választásokon. De idők és erkölcsök nagyon változtak. Földes ma a népnevelésért hozott áldozatokkal halad elöl. Iskolái a legjobban berendezettek közé tartoznak s Földesen ma alig van ember, a ki irni, olvasni ne tudna. Egyházi és iskolai épületei legszebbek a faluban; kisdedóvoda ritkitja párját a közelvidéken; két olvasó körének csinos könyvtárai segitenek terjeszteni a közmüvelődést. Van is ott világosság elmékben — ha nem is mindenekben — és utczákon egyaránt. Az őszön a főbb utczákon lámpákat állitottak és ma Földes is elmondhatja: nálunk is van éjjeli közvilágitás, ha bár csak petroleum lámpák égnek. Tervbe vették a nem egészen megbizható és nem is valami tartós deszka padlók helyett kőjárdák épitését. — Egyben pedig megelőzte Földes az ő közvetlen metropolitsát, Debreczent is. Mert ott már életbe vannak léptetve a *vallásos estélyek*, a melyek a belmissio egyik leghatásosabb eszközét képezik, — különösen az uj egyházpolitikai törvényekkel kezdődött uj korszakban. Minden héten egyszer tartanak az egyik iskola termében vallásos estélyeket, amelyeken Kiss Ferencz evangélikus református lelkész imádkozik, bibliát olvas, magyaráz és alkalmaz a mindennapi élethez; a tanitók fölváltva történelmi, gazdasági vagy már közhasznu tárgyról felolvasást tartanak, a daloskör és a közönség pedig énekel. Végül a lelkész buzgólkodása következtében nem rég alakult *egyházközségi könyvtárból* könyveket osztanak ki olvasás végett. E vallásos összejövetelekre csak ugy tódul a közönség. Szóval Földes halad és virágzik.

— **Pályázati hirdetmény.** Ezennel értesitjük az érdekelt kereskedelmi köröket, hogy a magy. kir. államvasutak igazgatósága a magyar államvasutak készletében feleslegként lévő használt sinkapcsoló hevederek és lemezek eladása iránt irásbeli zárt ajánlatok utján pályázatot hirdetett. Az ezen 1896. év január hó 22-én lejáró pályázat iránt érdeklődők az eredeti pályázati hirdetményt a kamara irodájában (Hatvan-utcza saját ház) a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetik. Debreczen, 1895. deczember hó 27-én. A kereskedelmi és iparkamara.

— **A dorogi vikariatus.** Mint hajdudorogi levelezőnk jelenti, a Danilovics János halálával megüresedett g. kath. püspöki helynöki székre a következők aspirálnak: Fehér Manó, ungvári kanonok, Hrabár János, ugocsai főesperes, nagykomjáti plébános, Fekete István szabolcsi főesperes, nyiregyházai plébános, Somlyai Mihály czimzetes kanonok, birii plébános, Görög Pál szentszéki elnök, bökönyi plébános, Antalóczi Imre polyákii plébános. és Mikióssy István s.-a.-ujhelyi plébános.

— **Hangverseny.** Holnap, azaz vasárnap délután 4 órakor a Margit-fürdő nagytermében érdekes müsorból álló hangverseny lesz.

— **Hajózási és halászati kiállitás.** A nagyméltóságu kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak f. évi november hó 20-án 79.356 számu magas leirata kapcsán arról értesiti a kamarát, hogy a kiéli nemzetközi hajózási és halászati kiállitásra való részvétel bejelentésének határideje 1896. évi január hó 15-ig meghosszabbittatott. Miről az ezen kiállitásban részt venni szándékozók jelen hirdetmény utján értesittetnek. Debreczen, 1895. deczember hó 27-én. A kereskedelmi és iparkamara.

x **Alföldi Károly** tánczискolájában a második tanfolyam 1896. jan. 1-én veszi kezdetét. Beiratások mai naptól elfogadtatnak lakásán Péterfia-utcza 980. saját ház.

Városi és megyei hirek.

* **Ázsiai ajánlat a vizvezetékre.** Hogy Debreczen milyen hires város, kitetszik abból a levélből is, a mely ma érkezett Konstantinápolyon keresztül Simonffy Imre polgármesterhez. — A meglepetés számba menő levelet azon a bübájos keleti vidéken irta vizvezetéki müvekben dolgozó ánglius társaság, a hol mostanában fanatikus mozlimek és örmények gyilkolják halomra egymást. A sziriai Beyruthban székel egy szabadalmazott angol társaság, mely Debreczenben tervezett vizvezeték kiépitéséhez szolgál e levélben az ottani vizmü épitésénél szerzett tapasztalataival. Az angol élelmesség igazán megható!

* **Vizsgálat a megye pénztárában.** Gróf *Dégenfeld* József főispán ma délelőtt 9 órától kezdve megvizsgálta a vármegye pénztárát. A bejegyzett tételek és összegek összehasonlittattak az alispáni napló tételeivel s mindenütt a legnagyobb rend konstatáltatott.

* **A szováti földek eladása.** A városi közgyülés nem régen elhatározta, hogy a városnak a szováti volt urbéres lakosok földjei között fekvő 396 hold és 859□ öl területü birtoka, az ugynevezett vizállásos földek, Szovát községének 3960 frtért örök áron eladassanak. A belügyminiszter mielőtt érdemlegesen döntene, a vonatkozó iratokat kiegészités végett visszaküldötte Szovát községnek a megvételre és Hajduvármegyének a megvételt jóváhagyó közgyülési határozatát kivánja pótlólag felterjesztetni.

* **Fedező állomás.** A földmivelésügyi miniszter Debreczenben a következő 1896. évben — ma érkezett leirata szerint — hat ménnel engedélyezte a fedező állomást.

* **A városi tanács értesitései.** A fogyasztási és italadók kezelését illetőleg a városi tanács a következő hirdetést bocsátja ki: „Felhivatnak az adóköteles felek, hogy a már megadózott hus, czukor, sör, bor, szesz és szeszes italfélék mennyiségét 1896. évi január hó 1. 2. és 3-ik napjain a fogyasztási és italadókat kezelő hivatalnál Piacz-utcza 1824. sz. a. saját érdekökben jelentsék be.“

Táviratok.

—

Papakosztáék szószban.

Budapest, deczember 28. (A Debreczeni Ellenőr saját tudósitójától.) A nemzetközi hires betörő-banda, Papakoszta és társai ellen az összes beidézett tanuk a legterhelőbb vallomásokat teszik. Tagadás nem fog nekik használni.

Hét milliós alapitvány.

Budapest, deczember 28. (A Debreczeni Ellenőr saját tudósitójától.) Chikágóból távirják, hogy a jótékonyságáról ismert *Culver* kisasszony egy ott alapitandó egyetem javára 7 millió forint alapitványt tett.

Az elitélt rablógyilkos.

Budapest, deczember 28. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) *Figár* Kázmért, az alsó erdősori rablógyilkosság tettesét, kire a törvényszék halálbüntetést szabott — a kir. tábla életfogytig tartó fegyházra itélte.

Ingatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál.

— Folyó évi 1895. decz. 14-től decz. 21-ig. —

1. Kim József és neje Nagy Róza Csokonai-utcza 1491. sz. a. lakosok veszik Szikszay Gyula Margit-fürdőtelep tulajdonostól 3594 népsorszámu házastelkét tartalékaival együtt 2800 frt vételárért.

2. Szabó István és neje Gulyás Juliánna veszik Váradi József és neje Szücs Juliánnának ennek ondódi földjét 900 frt vételárért.

3. Simonffy Imre mint Debreczen város polgármestere veszi Szekeres Andrásnak pusztapaczi kaszállóbirtokát 1700 frt vételárért.

4. Burai Mihály és neje veszik Szepessy Péter, Szepesi Péterné Csiszár Juliánnától, ezeknek 4565. sztjkvben foglalt ondódi földjüket 1900 frt vételárért.

4. Gyökös Sándor és neje Szolnoki Klára veszik, Szathmári József és neje Kaszás Juliánnától ezeknek $191^{3}/_{10}$ □ öl területü ujosztásu szántó földjüket 95 frt vételárért.

6. Richer Károly és neje Murvai Juliánna veszik özv. Szabó Ferenczné Takaró Juliánnától ennek ujkerti szőllő földjét a rajta levő épületekkel és felszerelésekkel 510 frt vételárért.

Szerkesztői posta.

Képes Családi Lapok szerk. Magánlevélben felelünk a hozzánk intézett sorokra.

Sz. I. urhölgynek. Nagysád több izben felkeresett már soraival bennünket, melyekben élénken tudakozódik a Tiszai-féle pályázat eredményéről. Most abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy értesithetjük Nagysádot arról, hogy a biráló bizottság a *Margit története* cz. dolgozatot előadásra ajánlta. Ezen

értesitésünkkel kapcsolatban bemutatjuk a *Margit története* szerzőjét: *Zombory Gyulát*, ki a budapesti egyetemi könyvtár hivatalnoka. A Margit története pompásan van megirva és nekünk nincs okunk kételkedni, hogy a darab, ha előadásra kerül, meg fogja nyerni *Debreczen müvelt* publikumának izlését.

Sz. I. Budapest. A kérdezett czikkelyeket, mint már magánlevélben emlitettük, átengedjük.

Biborajku. Azt szivesen elhiszszük, hogy Önnek biborajkai vannak, de azt feltétlenül tagadjuk, hogy Ön valaha jó verset irt volna.

Zugó szélvész az életem . . . Fogadja legőszintébb részvétünket.

G. G. Nelyben. A czikkely már akkor ki volt szedve s nem tehettünk másképpen. Béke velünk.

Nem közölhetők. Diodor szerelme. Hattyudalok. Az én reménységem. A rabnő szerelme.

G. L. A szép verset köszönettel vettük és mielőbb hozzuk. Nagyon örülünk, hogy egy volt hivünk ismét belépett hosszu hallgatás után munkatársaink közé. Levélben többet.

O. Z. Zenélő óráról már hallottunk, de zokogó kakukról még nem olvastunk és igy, a ki Önnek azt mondta, hogy az erdőkben csapatszámra találhatók zokogó kakukok, az vagy mélyen tévedett, vagy Önt ámitani akarta. És igy a *Zokogó kakuk* cz. versét nem adhatjuk.

Debreczeni Városi Szinház.

Idénybérlet 76. szám. Páros bérlet 76. szám.

Vasárnap 1895. deczember hó 29-én.

ABŐREGÉR.

Vig operette 3 felv.

Müsor: Hétfő decz. 30. Siroki románcz. Kedd decz. 31. Szinházi képtelenség. Szerda jan. 1. Allegoria: Dobó Katicza. Csütörtök jan. 2. Fatincza. Péntek jan. 3. Uj honpolgár. Szombat jan. 4 Brigitta. Vasárnap jan. 5. Brigitta.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Leszállitott árak!

Leltározás alkalmából — a női ruhaszövetek, mosó velezek, téli nagy (Alpacea) kendők, harasztkendők, függönyök és szőnyegek — tetemesen leszállitott árban eladását megkezdettük.

Szabó Lajos fiai

149

A timár-társulat kisváradutczai 2093-ik sorszámu házánál az első épület akár magánlakásnak, akár korcsmai helyiségnek,

1896. május 1-től

3 vagy 6 évre kiadó.

Értekezhetni lehet iránta Nagy-péterfia-utcza 963-ik számu háznál, társulati elnök **Ekli Gábor** urral. 854—3—3

RONCEGNO

legerősebb természetes arzenikus és vastartalmu ásványviz

a legelső orvosi tekintélyek által ajánlva és használandó orvosi utasitás szerint:

Anämia, halványulás, bör-, ideg- és női bajoknál, mocsárláz stb.

Az ivó kura egész éven át használtatik

Raktárak minden ásványvizkereskedésben és gyógyszertárban. 151

CACAO-VERO

olajmentes, könnyen oldódó Cacao, legfinomabb fajta.

Csokoládék

elismert legkitünöbb minöségek

HARTWIG és VOGEL

Bodenbach

Kapható a legtöbb **czukrászdában füszer-, csemege- és gyógyfü-kereskedésekben.** 153—78—14

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT

fénymáz.

Cs. k. szabad. gyár. Alapittatott 1832 Bécsben.

A ki **lábbeliját fekete szinüvé, fényessé** és **tartóssá** akarja tenni, az vegye **csak** a Fernolendt fénymáz Mindenütt kapható.

A sok értéktelen **utánzat** kikerülése végett kérem névaláirásomra vigyázni.

154 **St. Fernolendt.**

Hallatlan olcsó ujévi ajándék

IK	Rendszer	Singer családi varrógép .	25.—
GR		Singer családi varrógép .	35.—
GR		Singer családi varrógép .	45.—
GM		Karika-hajós	55.—

Karika-hajós 65 forint.

Keszler A.

első debreczeni varrógép-müszerész.

Törvényes iparral egyedül. 862—3—3

3 arany, 15 ezüst érem. 12 disz- és elismerő okmány.

Kwizda Ferenc János

Kwizda-féle

Védjegy

Védjegy

Osztrák-magyar cs. és k. udv. szállító

Restitutions fluid

cs. és k. kiv. szab. mozóviz lovaknak.

Egy palaczkkal frt 1.40 o. é.

több 30 év óta udv. istállókban valamint katonai és polg. nagyobb istálókban is, használatban; nagyobb erőfeszitések előtt és után erősitésül; továbbá ficzamodások, rándulások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesiti a lovat kiváló teljesitményekre idomitásnál.

román kir. udv. szállító

Tessék a fönnebbi védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kifejezni **KWIZDA-féle Restitutionsfluid**

Kapható a gyógyszertárakban és drogistáknál.

Fő letét: kerületi gyógyszertár Kronenburgban.

TÓTH BÉLA
GYÓGYSZERTÁRA
DEBRECZENBEN.

Van szerencsém értesiteni a t. közönséget, hogy

sósborszesz készitményemet,

mely saját felügyeletem alatt készül, a forgalomnak átadtam.

Sósborszeszemnek vegytisztasága és gyógyhatása felől teljes biztositékot nyujtok, és mindazon betegségeknél, a hol a sósborszesz szükséges, a saját készitményemetajánlom.

Tisztelettel

Tóth Béla
gyógyszerész.

Raktárak Debreczenben:

Csanak József	Leidenfrost Ármin	Rickl J. Zelmos
Ganovszky Lajos	Lusztig Károly	Szabó Zsigmond
Gerébi Fülöp	Molnár Lajos	Szent-Királyi Tivadar
Király János	Parti Ferencz	Tóth Kálmán
Kovács Mihály	Radeczky József	Tóth Sándor és
Kún József	Raics Gyula	Varga Lajos uraknál,

valamint gyógytáramban. 511—

Egy nagy üveg 90 kr., kis üveg 45 kr.

„Képes Családi Lapok.“

A legolcsóbb és azért a legelterjedtebb képes hetilap!

Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön beköthető regénymelléklettel.

Havonként kétszer „Hölgyek Lapja“ czimü félives mellékletet ad, párisi divatképekkel és bő divattudósitással.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“-ba a régi és ujabb irói és költői gárda minden számottevő tagja dolgozik.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“-nak regényei, elbeszélései, rajzai, humoreszkjei, költeményei kedélynemesitő olvasmányok. Irányczikkeivel a társadalom minden kérdéseire kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb czikkei pedig tanulságosak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ minden évben négy regényt ad mellékletül, még pedig csinos szines boritékkal, éves előfizetőinek.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ boritéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ előfizetői dijtalanul közölhetik gondolataikat az „előfizetők postájában,“

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ képei lehetőleg alkalomszerüek, diszesek és tanulságosak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ 1896. január első számával XVIII-ik évfolyamába lép.

Ez ujévi számában a következő érdekes és kiváló közlemények jelentek meg:

Csendes világ, regény, Beniczkyné Bajza Lenkétől; Évfordulón, költemény, Jámbor Lajostól; Régi történet, beszély, Lauka Gusztávtól; Hogyan ruházkodjunk télen? orvosi czikk, dr. Fodor tanártól; Bál után, vig monológ, Oláh Györgytől; A költő, költemény, Feleki Sándortól; Versek zenére, költemény, Rudnyánszky Gyulától; Boldog ujévet! életkép, Mericzayné Karossa Irmától; Megnyugtató történet, freskó Krudy Gyulától; Én is? regény, Tolnai Lajostól.

Mutatványszámokat bármikor szivesen küld A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala Budapest, Vadász-utcza 14., saját házában.

Előfizetési árak

a **„Képes Családi Lapok“**-ra a „Hölgyek Lapja“ czimü divatlappal és a regénymelléklettel együtt:

Egész évre	6 forint.
Fél évre	3 forint.
Negyed évre	1 forint 50 kr.

FIGYELMEZTETÉS.

A ki 3 uj előfizetőt gyüjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy diszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Kérjük az előfizetések megujitását s lapunknak az ismerősök köreiben terjesztését.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk; a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszerre beküld, annak két regényt küldünk elismerésünk jeléül, és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési dijat 20 kr. csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

Előfizetéseket (a hónak bármely napjától) elfogad a „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala, Budapest, Vadász-utcza 14. szám.

836—5—3

SCHOTTA.

Bécs, I., Elisabethstrasse 22.

Főraktár:
varrógépekben,
kötőgépekben,
kerékpárokban,
stb.

Ausztria, Magyarország és a Kelet fő-képviselete,
elsőrangu gyártmányok.

Biesolt és Locke

Meissen (Szászország.)

felülmulhatatlan varrógépek
családok és iparosok részére
remek kivitel és a legpontosabban egyenlősitve.

Különlegességek:

„Meissen“ kézi-varrógépek
az ujkor legjobb vivmánya, mely világhirüvé vált
Zsákvarró-gépek „Frigga“ és „Rhea“
láb- és gőzhajtásra.
Zsákszabó-gép „Norne“
naponkint 25—26.000 darab zsák.

Stoewer Bernhard

Stettin-Grünhof.

Legjobb német karika-hajós- és
Vibrating Shuttle-gépek
családok és **iparosok részére** ugyszintén
KERÉKPÁROK „GREIF“.

Schenk és Heide, Berlin.

Wheeler és Wilson gépek.

DREZDAI
kötőgép-gyár
ezelőtt **Laue és Timaeus**
Löbtau-Drezdában.

A legrégibb és legnagyobb német kötőgép gyár.
Minden czélra szolgáló gépek.

A monarchia legdusabb raktára.
Elismert legkitünőbb gyártmányok.
Pontos kiszolgálás.

157—4—4

KLYTHIA

A bőr ápolására.

Az arczszin finomitására és szépitésére ZSIRPOR

I egelegánsatb toilette-, bàli és salonpor, fehér, rózsaszin vagy sárga

Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva

Dr. POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

1 doboz ára 1 frt. 20 kr.

Szétküldés utánvétel lel vagy az összeg előleges beküldése ellen.

151.

Taussig Gotlieb,

udvari toilette szappanok és illatszerek gyára.

Főraktár: WIEN, I. Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben BAUM MIKSÁNÁL és a legtöbb illatszer és gyógyfüszer üzletekben és gyógyszertárakban.

123.000 főnyeremény legközelebbi huzás **már január 2-án!**

A következő sorsjegyeket árusitjuk:

Egy osztrák kereszt-sorsjegy	13 huzás évenként
Egy olasz kereszt-sorsjegy	Főnyeremények:
Egy Dombau-sorsjegy	35.000, 20.000 frt
Egy jósziv-sorsjegy	50.000, 35.000 lira
	20.000, 2000, 18000
	2.000 frt stb.

Mind a négy sorsjegy **26** havi **2** frtos részletfizetésre.
Vagy „ „ **36** „ **1.50** frtos „

Az első részlet lefizetése (postautalványon) után rögtön játékjoggal bir az illető. A többi fizetések portómentesen eszközöltetnek. Sorshuzási jegyzékek ingyen.

„NEUER WIENER MERKUR“

bankház.

Bécs, I., Rothenthurmstrasse 39. — Ecke Quai.

Szolid ügynökök jó állást kaphatnak.

Ujévi ajándék

és meglepetési

mü- és disztárgyakat

üveg, porczellán, majolika, fayence, bronz és china-ezüstből **nagy választékban** és a **legjutányosabb** gyári árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre.

812 c—6

Legjobb minőségü illatszerek, szappanok, fog-, köröm-, haj- és ruha kefék, — Solingeni és angol aczél zsebkések és ollók, — pénz és szivar tárczák legolcsóbb árak mellett kaphatók **Szent-Királyi Tivadar** müipar áru raktárában

718—32—30.

Nagy Ujévi Occasió!

HEIMAN és HALMÁGYI

női- és gyermek-felöltő áruházukban

DEBRECZEN, FŐTÉR.

Az idèny előrehaladottsàga folytán

raktárunkon levő nagymennyiségü

kabát, bunda, cap, rádköpeny gallér, gyermekruha,

szőrmeárukban:

persianer, astrachan, carocul, nyest, saelskin, suslik,

Thybet, gallér, muff, sapka és colliert

feltünő olcsó árak mellett

bocsátjuk nagybecsü vevőink rendelkezésére.

839—0—5

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1895.

Melléklet a „Debreczeni Ellenőr“ 1895. évi deczember 28-iki számához.

A betyár baba.

Ami sok az sok. Elvégre a kiabálásnak is megvan a maga határa, — pedig már egy órája kiabál az egész ház, mintha mindenkit nyuznának. Lehet különben, hogy csak öt percz óta tart az egész, — de roppant idő az is annak, aki nem operaénekes! És folyton azt orditgatják — de az egész család! — még a cselédek is, hogy „Bábi! Bábi!“ — és a Bábi nincsen sehol.

Eleinte az hitték, hogy valamelyik szomszéd becsalta egy kissé játszani, — de erről hamar meggyőződtek, hogy alaptalan reménykedés volt. Aztán persze azt hitték, hogy ellopták a czigányok, — de hol jár erre a czigány? A házmester soha mást az efajta népből be nem bocsát a ház udvarába, mint a vak hárfást, az meg ha elénekelte a „Szózatot“ és azt, hogy ha ő meghal, akkor temessék el czitera pönögetéssel, — örül ha magát eltarthatja, nem hogy még gyermeket lopjon magának. A Zsuzsi ugyan mindenáron azt akarja elhitetni, — amint falun megszokta a rémüldözést, — hogy a Bábi talán beleesett a kutba, — de ugyan hogy eshetett volna a kutba, amikor nincs kut a házban, csak vizvezeték. Abban meg még egy tojáshéja is forgalmi zavart okoz, amint azt elégszer tapasztalhatták, nem hogy a vaskos Bábi beleférne. Hát hova lett mégis.

Talán az ágy alatt „sétál?“ Amint szokta néha. Mert most már belátják, hogy a kiabálás nem használ, hát igazán hozzá fognak a kereséshez. Nem, ott nincs. Vagy bebujt a spájzba? Ennek legalább volna értelme. Azt sem tette. Fölmászott valamelyik szekrény tetejére, azt gondolva, hogy a szülei nincsenek otthon, s bujócskát játszik? Hiába minden. A dolog kezd komoly lenni. Annyira, hogy Bözse, az ő iskolás testvérkéje is abbahagyja a német rendhagyó igék tanulását, — és látva, hogy a szülei már kezdenek komolyan aggódni, keresi ő is. És nehány percz mulva fölemelve a nagy asztal teritőjét — im ott kuporog Bábi az asztal alatt, és eszik szorgalmasan.

— No hála istennek! sóhajt megkönnyebbülten az anyjuk. — Gyere ki Bábi. Mit csinálsz ott?

— Eszek.

— Mit „eszesz“? kérdi tőle gunyosan Bözse, — s az apjához fordulva, mélységes lenézéssel mondja: Bábinak fogalma sincs az ik-es igékről, hiába magyarázom neki.

— Kitől kaptad! szól szigoruan az anyja. S amint meglátja amit lát, — nagyon haragossá válik. — Hogy merted azt kivenni?

Mert szörnyü az, amit látott. Jött faluról, a nagyanyától egy tál pompás sütemény: eperlekvárral, csokoládés dióval, gesztenye-puréeval töltve; azt az egész tállal ott szorongatta Bábi, de hajh! már csak nagyon kevés sütemény volt benne. Ellenben a Bábi pofácskáján ékesen szóló foltokat hagyott a csokoládé, lekvár és más efféle, mutatva az utat, melyen eltünt a többi.

Bábi határozott szemtelenséggel és a legnagyobb nyugalommal felel.

— Ott volt, kivettem magam, — és rámutat a nyitva felejtett kredencz-ajtóra.

— És miért nem jöttél elő, amikor annyit hittunk én is meg a papa is, te haszontalan?

— Mert még nem ettem meg mindent.

Az anya ezalatt dörzsöli az ő Bábija arczáról a foltokat. Bandi áhitozó szemeket vet a maradékra (Bözse azalatt már egy darab süteményt el is lopott), az apa pedig vigyáz, nehogy baj legyen. Mert fenyeget a baj. Az anya ugyanis kezd pirossá válni izgatottságában, ami azt jelenti, hogy roppant nagy hajlamot érez arra, hogy szerette magzatát egy kissé megpüfölje a nyalakodásért. Különösen a mikor megtapogatta a lányka bendőjét, s azt a sok tésztától olyan keménynek találta, mint a dob, — s már egészségügyi szempontból is szükségesnek tartotta valami határozott emlékeztető leczkét.

Látván a közelgő zivatart, beleszól az apa:

— No, Bábi, kérj szépen bocsánatot a mamától, és mondd, hogy azt többé nem fogod tenni.

Ennél nincs könnyebb dolog a világon.

— Édes Mimi, ne haragudj n...szól Bábi összetett pacsival, és hiba nélkül elmondja az egész, sürüen gyakorolt formulát

— Hát most már meg sem verhetem azt a rosz kölyköt? duzzog a férjére németül, hogy a gyermekek meg ne értsék, az anya.

— Nem lehet, feleli az apa, mert ha egyszer bocsánatot kért, jóvátette a hibáját. Ez nem volna lovagias eljárás.

— Lovagias nem volna, de okos. Mert igy a gyerekek tehetnek mindent, csak aztán egy kissé bocsánatot kell kérniök.

— Az ugyis van. Azért gyerekek.

S azzal, hogy a további vitának véget vessenek, behuzódik a maga odujába. A hova a Bözse meg a Bandi utána sompolyognak. S Bözse azt mondja suttogva, de leirhatlan örömmel:

— Már megint lefőztük a mamát!

— Hallgass te, felel az apa, s alig birja magát tartóztatni, hogy ne nevessen. Eredj tanulni.

— Hja, szól bele az öklömnyi Bandi, — ilyenek vagyunk, mi férfiak!

— Mert az tiszta sor, hogy a gyermekek állandó véd- és daczszövetséget képeznek az apjuk és anyjuk szigorusága ellen. A mama azt szeretné, hogy a lakás mindig tökéletesen rendben legyen, és nem akarja megérteni, hogy a gyermeknek föltétlen szükséges addig ugrálni a diványon, mig vagy ő le nem esik, és jól meg nem üti magát, vagy pedig a diványnak egy rugója el nem törik; nem ösmeri el annak szükségét, hogy az ifju nemzedék kerge tősdit rendezzen négykézláb; hogy a székekből várakat rakjon és azt megostromolja; és sok efélét fölöslegesnek tart, — pedig ha mindez nem lehet, mire való akkor az egész világ? Az apa pedig mindezt nagyon szükségesnek és mulatságosnak is tartja, s azért az anyai düh kitörések ellen mindig kész védelmezője a „ötletgazdaságnak“, a mint ő mondja „betyár rakonczátlanságnak,“ a mint az anyjuk nevezi.

Igaz, hogy merülnek föl néha megdöbbentő jelenségek is, a melyek még az apát is megingatják az ő részrehajlásában. Ilyen volt az is, a mikor egyszer az ő hüséges oldalbordája azzal állit be az ő szobájába:

— Tudod-e, hogy ez a te leányod bagózik? (Mert az rendes és örök: ha a gyerek valami csinyt követ el, a hitvestárs azt mondja „a te leányod, a te fiad“; ha kedves, akkor „az én gyermekem!“)

— Ugyan ne beszélj bolondot, fiam! Csak nem bagózik a Bábi?

— Nem hiszed? Bábi, gyer ide! (Bábi beoldalog.) No, hát szagold meg ezt a te leányodat.

Az apa rászippant egy hosszut. A kölyök szája csakugyan olyan hideg füstös, mintha bagózott volna. De csak nem bagózott? Hiszen nem amerikai gentleman a Bábi? Kitől is tanulhatta volna.

— Bábi, mit tettél? — kérdi tőle szigoruan.

— Semmit, papa, — felelt olyan nyugodtan, olyan tiszta, zavartalanul, édes, ártatlan tekintettel, hogy jól esnék mindjárt összecsókolni az ő két gyönyörü kék szemét. De most nem lehet, — nem szabad.

Azt, hogy semmit sem tett, azt Bábi mindig mondja, pedig hejh, borzasztó dolgokat müvel az a gyerek pedig még négy esztendős sincsen. „Mi lesz ebből, ha megnő!“ sóhajtozott olykor az anyja. „Remélhetőleg ép oly szigoru asszony, mint te“, — vigasztalja a férje. De most nem erről van szó. A bagószag kétségtelen. Azt ki kell kutatni. „És megbüntetni“, mond az anya. No majd meglátjuk.

És kezdődik a vizsgálat. Hol voltál, Bábi? Hát aztán, Bábi? Mi volt a kezedben, Bábi? Pfü! miesoda szaga van ennek a gyereknek! Erre is, arra is, Bábi? — a dolog végre kiderül, és véghetetlenül egyszerü. Bábi szomjas volt és kért egy pohár vizet. Ez csak nem baj? Amikor aztán megkapta, bement az apja szobájába inni. Miért nem itta meg a konyhában? — itt a bökkenő.

— A pohárból ittad? — kérdé az apja.

— Hát persze, hogy kérdezhetsz tőle olyant? — mond az anya.

Lassankint aztán kisül, hogy Bábi valahol talált egy eldobott papirszipkát. Azt elrejtette az iróasztal alá, oda vitte a pohár vizet, és szipkán keresztül szopogatva itta meg a vizet — azért bagószagu.

— Látod fiam, — mond az apa az ő hitveséhez, — mégis vannak a Bábinak eszméi!

Es ezzel ismét szétoszlatta a gyülekező haragos felhőket.

De ez még mind semmi ahoz képest, hogy a Bábi — hazudott. Ez már jellembe vágó dolog. A házmester kis leányát ugyanis a Bábi megrugta. Ez nem volt illedelmes cselekedet, sőt határozottan durva is, büntetendő. A mama már előre diadalmaskodott azon, hogy most az egyszer Bábi ki nem kerüli az apai büntetést, — és megtartotta az ő államügyészi, rettentően szigoru beszédjét.

— Bábi, hogy merted megrugni Juliskát.

— Nem rugtam meg, — feleli Bábi csöndes, de láthatólag kemény daczczal.

— No fiam, a gyerek nem hazudik, — szól nejéhez az apa, — hát minek fogtok rá ilyesmit.

— Nem fogjuk rá, — feleli az asszony, — hisz a Zsuzsi látta!

— Bábi, megrugtad a Julist, igen vagy nem?

— Nem! — feleli konokul a gyermek és sötéten néz maga elé.

— Bábi, ne hazudj, mondd meg az igazat! — szól az apa.

Bandi hozzá sompolyog az ő kis hugához s figyelmezteti:

— Bábikám, az igazi „férfi“ mindig igazat mond.

Bábi csak eltolja őt magától a könyökével és hallgat.

— No, akkor behivom a Zsuzsit, ha nem felelsz igazán. Megrugtad a Julist, igen, vagy nem?

— I... igen, — nyögi Bábi kinos megadással.

Csatt!

Ez a „csatt“ egy pieziny pofon volt, amit bizony a szegény kis Bábi kapott az apjától.

— Most takarodj a sarokba, nem szeretlek — szól az apa szörnyü szigoru hangon

A mamának lett igaza.

— Nos, ugy-e, hogy rossz kölyök ez a Bábi? — szól diadalmaskodva, de keserüen. — Rugdos, mint egy csikó és hazudik!

— Azért nem rossz. Sőt ellenkezőleg. Van benne vér, azért rugdos. És mert esze van, azért letagadja, a mi hibát elkövetett. Mert tudja, hogy kikap ha bevallja, sokkal okosabbnak tartja a tagadást. Édes fiam, ezer meg ezer ember él abból, hogy folyton azt tartja szem előtt, „tagadni.“ Bábinak is kezd meglenni ez a böleses-

sége. Eleven és gondolkozó — ennyi az egész.

— Akkor kár volt megverni szegénykét, inkább meg kellett volna jutalmazni! — szólt gunyosan a feleség.

— Azért kellett volna megverni, — szól közbe a Bözse, — mert nem tud hazudni! Majd megtanulja az iskolában!

— Meg a társaságban, — szól az apa.

— De a csatában nincs hazugság, ugy-e, papám? — szól Bandi, és ugy megvillogtat egy kis bádogkardot, mint valami Kinizsi.

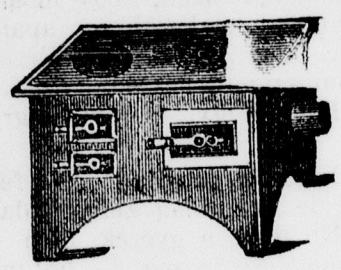
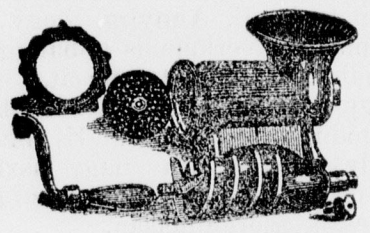
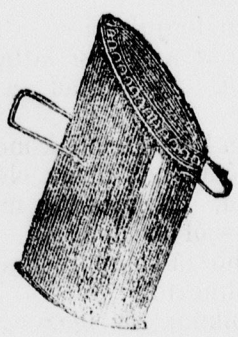
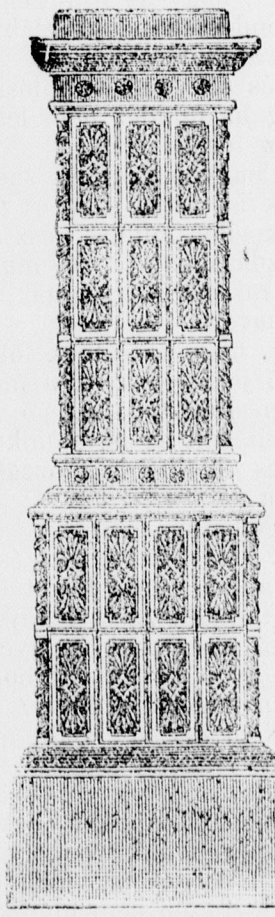
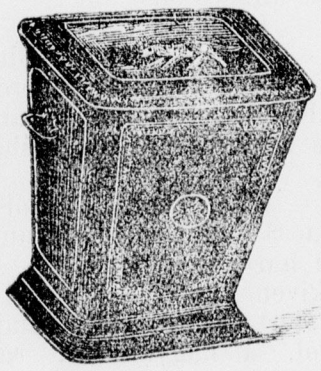
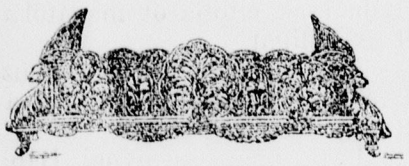
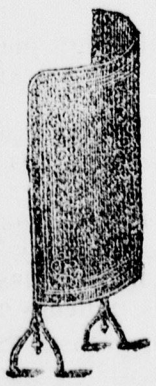
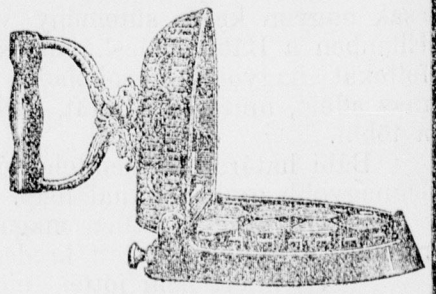
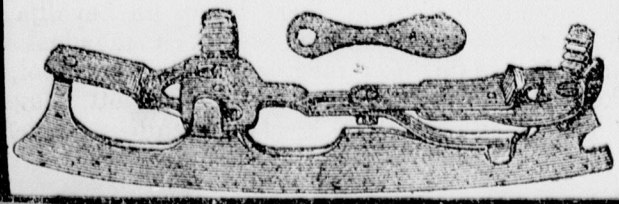
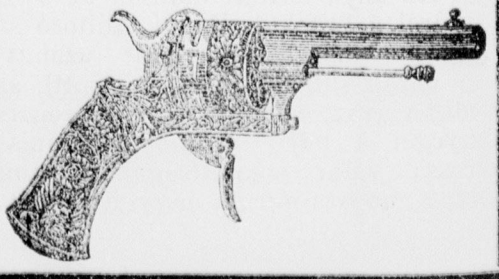
Bábi ezalatt lassankint abba hagyta a bőgést. Megtalálta a sarokban Bandinak egy kis lovát, — annak bontogatta a hasát, hogy megnézze: mi van belül.

Adorján Sándor.

Nagy választék érkezett
selymekből 149
Menyasszonyi ××
×× *és alkalmi ruhákra*
bluzokra.
Szabó Lajos Fiai czég.

Kefe áruk
háztartási, gazdálkodási és ipari czélokra.
Ecsetek, meszelők,
SEPRŐK,
ruha-, haj-, fog- és körömkefék,
fésük, szappanok,
illatszerek, valamint minden e szakmához tartozó bel- és külföldi
toilett czikkek dus raktára.
Norinbergi áruk
teljes választéka.
Stern József és Testvére
NAGYKERESKEDŐK
DEBRECZEN. Piacz 1584. A „Bika" szálloda mellett
és GYÁROSOK
Ajánlják a n. é. közönségnek
dusan felszerelt
detail osztályukat
(kicsinybeni eladás)
eredeti gyári árakban.
Női-, férfi- és gyermek
szövött, kötött harisnyák,
KEZTYŰK,
berlini kendők és alsó ruházatok.
Női és férfi fehérneműek,
szabókellékek és divatczikkek,
mint: 781—0—13
nyakkendők, esernyők.
Czérnák, pamutok, himzett szél csipkék, szalagok és diszek stb.

Téli idényre!
TÓTH GYULA vaskereskedő
DEBRECZEN,
városház épületben, Hatvan- és főutczák sarkán.

! Nincs többé széngőz !

TÉLI IDÉNYRE!
Legnagyobb választék kályhákban, kályhaelőkben, kályhaellenzőkben és fakosarakban.
TÉLI IDÉNYRE!
Legnagyobb raktár vasbutorok, gyermekkocsik, fürdőedények és vaskonyhák.

A világhirü Budweiszi porczellán kályhák egyedüli főraktára a legjutányosabb versenyárak és **5 évi** jótállás mellett.

45.